

## Hitt „magiska“ eyga

sum fiskimannsins óvilkiligi fiskifinnari.

„Bendix Depth Recorder“, eygað, ið visir tær fiskitorvurnar, ið fiskifarið siglir yvir.

Fyri góðan fiskiskap er einki so umráðandi sum at hava hitt besta ekkóloddið.

Hett ásanna allir fiskimenn Tey ekkóloddið, sum føroyskir fiskimenn higartil hava brúkt, mála einans dýpdina og visa, hvussu botnurin er vordin, men tey »registrera« ikki fiskatorvurnar ella aðrar leysar lutir, ið liggja í sjónum okunstaðni millum botnin og skipið.

Men nú hava kynstriir heilar loyst uppgávuna at kunna registrera fiskin, ið skipið siglir yvir. Og hetta kann verða gjørt, sjálvt tá ið siglt verður við 10-mila ferð.

Forsøgan er hendan:

Tað bar sum kunnugt soleiðis til undir krinum, tá ið kavbátarnir vildu týna öll skip á havinum, at hitt heimsgitna felagið »Benix Aviation Corporation«, ið hevur heimsins finastu visindamenn, mekanikarar og teknikarar í síni tenastu, fekk ta uppgávu frá herstjórnini at uppfinna eitt apparat, sum kundi vera ført at visa, hvar ið kavbátarnir fjaldu seg undir sjónum.

Hetta eydnaðist.

Hitt sokallaða »magiska« eygað varð uppfunnið. Tað er ein djúpvatnsmálari, eitt ekkóloddið, ið ikki bert nógv betri og gjóllari enn tey vanligu ekkóloddið málir dýpið og sýnir botnvindurskiftini, men harafrat — meðan maður kann standa og hyggja at og fylgja við — avmarkar (registrerar) á eina pappirsrullu aftanfyrir ein stóran rútt í apparátinum alt i fastum líki, sum undir skipinum finst, fiskatorvurnar eins og kavbátar o. a. m. Pappirsrullan gongur spakuliga, soleiðis sum ferðin á skipinum er, og kann goymast við tað, at ljósið ikki bleikir út tað avteknaða, og hon kann soleiðis vera hent at hava, tá ið metast skal um, hvar ið ein skal halda til tær ymsu árstiðirnar fyri at finna fisk.

Hetta ekkóloddið kallast: »Bendix Marine Supertonic« ella »Bendix Depth Recorder« er nú givið leyst at nýta í tí praktiska livinum. Flest fiskiskip og onnur skip í Ameriku hava fingið sær hitt »magiska« eyga umborð og lovprisa tí at bera av øllum øðrum ekkóloddið.

— Tá ið eg frætti um hetta merkiliga fiskiapparat, var eg greiður yvir, at ifall tað var satt, sum sagt var um tað, ráddi tað um hjá okkara fiskiflota at fáa sær tað umborð sum skjótast.

Í Noregi hava fleiri skip seinasta árið brúkt »Bendix Depth Recorder«, og eydnaðist

tað mær, nú eg var niðri, at flúgva til Bergen og fáa ein siglingartúr við einum motorbáti við hesum ekkóloddi.

Av teimum samtalum eg hevði við norskar fiskimenn og aðrar Norðmenn, ið hava arbeitt við umrødda ekkóloddi, men fyrst og fremst av tí, sum eg við sjálvsýni á siglingartúrnum hevði høvi til at víssa meg um, kann eg vátta, at hetta apparatið fult út svarar til tað, ið sagt er um tað. Tað er stutt sagt einastandandi, ein fyri fiskimannin hentleiki, sum ber av øllum, ið áður hevur verið frammi. Serliga athugaligt var at standa og hyggja at, hvussu tað avmarkar, registrerar, á ta gangandi pappirsrulluna alt, ið undir skipinum er, botn, gomul vrak, fiskatorvurnar o. a.

Fiskimennirnir siga, at tað ikki bert visir, tá ið fiskatorva er undir skipinum, men at teir skjótt av sjálvari avmarkanini duga at skilja, hvar ið fyri fiskur talan er um, og hvussu stór fiskatorvan er.

Ein norskur bátur við »Bendix Depth Recorder« umborð kom í fjór siglandi av Føroya Banka inn móti landi og hevði ekkóloddið gangandi. Knappliga varð hann á pappirsrulluni varur við ovurstórar sildatorvurnar i miðjum sjógv, sum hann annars ikki hevði haft áning um. Um hann, segði skiparin, hevði haft sildaveiðigreiðir um borð, vildi hann í einari handavending kunna fyllt fiskifar sitt.

Hjá teimum norskum sildabátunum, sum hövdu hetta sjaldsama fiskiamborð umborð í fjór, var veiðan nógv størri enn hjá teimum, sum tað ikki var eydnað at fáa fatur í tí.

Hetta ekkóloddið er jú sum sagt amerikanskt og kann einans keypast fyri dollar. Men teir eiga Føroyingar ikki. Fullvisur í, at her er talan um eitt framtig, ið Føroyingar ongan tíma eiga at drála við at fáa lut í, loyvdi eg mær tí straks eg kom aftur úr Noregi, — sama dagin eg fór heim við M/S »Dronning Alexandrine« — at senda umsókn til ríkisstjórnina um at vera so beinasama at royna at fáa skipað so fyr, at Føroyingar av Marshall-hjálpin, sum Danmark ætlandi fær lut í, ella á annan hátt kunnu fáa teir neyðturvuligu dollars til keyp av hesum merkiliga amerikanska ekkóloddið.

Afturat teimum nevndu fyrimunum hevur Bendix-ekóloddið tann fyrimun, at tað er einfaldari at røkja og lættari

at seta í skipini enn ekkóloddið, vit higartil hava brúkt. Ein slupp nýttist t. d. bara at fáa borad eitt so stórt hol í botnin, at eitt rör kann stingast út í gjøgnum tað fyr, at fastsetast í eina litla træðs — sum eitt hálv eyskar á stödd — við »trandusaranum«, ið verður fastnegldur undir botnin, og sum sendir og móttækur ljóðsignalini, ið sendast frá teim føstu lutunum undir skipinum og við ekkóloddsins kynstrigu mekanismu verða umlagð, so tey ávirka nálina, sum á pappirsrulluna avtekna botnin, fiskatorvurnar og annað í fastum líki undir skipinum. Í jarnskipum verður »trandusarin« bara settur niður á botnin.

»Aktieselskabet Scandix Corporation«, hvørs stjóri er C. U.

M. Jespersen, Westerport, København, hevur fyri Danmarkarrikið (iroknað Føroyar) einkarsóluna av »Bendix Depth Recorder«, og fyri felagið tekur Jacob Sune Jacobsen, Tórshavn, imóti bileggingum frá Føroyingum ið ynskja at keypa hetta ekkóloddið.

Eftir teimum upplýsingum, ið givnar vóru mær, verður prisurin at liggja um 15500 — 16200 fyri stykkið eftir sum nú nøggin av tiltakslutum, registrer-ingarrullum og øðrum greiðum er, sum fylgir við apparátinum.

Fyri greiðan av dollarsspurn-inginum er tað av týðningi, at tað sum skjótast verður at liggja greitt, hvussu nógv av okkara skipum ynskja at fáa Bendix - ekkóloddið umborð.

P. M. Dam.

## Danskt blað um stýrisskipanina í Fólkinginum.

*Vit taka upp aftur brot úr gráin, sum HAMAR (Ole Küllerich), danskur blaðmaður, ið er sera kunnigur við føroysk veldurskifti, hevði í INFORMATION, um, tá ið føroyska stýrisskipanin var fyri í Fólkinginum.*

..... Thorkil Kristensen, for Venstre holdt den vægtigste Tale i Rigsdagen om Færøforlaget. Han betegnede Forslaget som det betydeligste, Danmarks Rigsdag har haft til Behandlingsiden Befrielsen i 1945. Og han har Ret. Desværre er det ikke gaaet op for ret mange endnu. Men Thorkil Kristensen havde sin Andel i, at det ikke brast ved Forhandlingerne i 1946. Han havde det rette Udsyn. Han forstod, at nu skulde to demokratiske Folk i Norden fordrageligt og hensynsfuldt ordne deres Forhold indbyrdes, og at Verden af den Maade, de kunde gøre det paa, vilde faa Lejlighed til at dømme om nordisk demokratisk Livssyn.

Hans anbefaling af Forslaget var saa meget mere værd, som han jo talte paa Partiet Venstres Vegne, det stedtigste Sambandsparti paa Rigsdagen.

..... Den Modstand imod Forslaget, som den færøske Bankdirektør og Norges Generalkonsul i Thorshavn, Thorstein Petersen, formaaede at mobilisere fra Rigsdagens Talerstol, hvorfra han for første Gang i sin femaarrige Rigsdagsperiode i Gaar skuede ud over Folketings Medlemmer, var langt fra saa massiv som den færøske Basalt og slet ikke saa brølende som Dønningerne imod Øernes Klippesider.

Den var snarere saa spinkel som Tjaldur's Fløjte-toner. Og selv om han nok besad en vis Sikkerhed, der er usædvanlig hos Jomfrutalere i Folketinget, saa kunde han ikke maale sig med Peter Mohr Dam, der saa ud, som om han aldrig havde bestilt andet end at tale i Folke-

tinget og lege med Formandens Øje, naar han vilde overskride sin Tæletid.

Thorstein Petersen lovede straks at fatte sig i Korthed. Han var allerede ramt af Synstraalen fra den elektriske Pære paa Formandens Plads — det er sandelig heller ikke saa let at tale i Rigsdagen som i Lagtinget. Nu dette »ærede« og »højstærede«, man løber rundt i! Hvad vilde Thorstein Petersen? Have den Folkeafstemning, som nu er næsten to Aar gammel, og som Begivenhederne forlængst har bragt af Minde, respekteret og Færøerne etableret som et selvstændigt Rige! Sagde han da!

Og saa endte han i en Disput om, hvor vidt de engelske Ønsker om Færøernes Udræden af Sterlingomraadet var bekendtgjort paa Færøerne. Havde Landsnævnets Formand faaet Besked herom? Hvem er Landsnævnets Formand? Peter Mohr Dam! Naa saadan — man var altsaa havnet i Lagtingsdebatten; og den Pølse-pind vil der kunne koges megen Suppe paa i den færøske Sommer. I Rigsdagen vejredes den bort af Suset fra Statsministerens Stemme, da han højtideligt sagde Peter Mohr Dam Tak for, hvad han havde gjort, og formentlig samtidig anede, hvad han vilde kunne komme til at gøre i Fremtiden, naar Færøerne de facto er frie.

En lang Æra er afsluttet, en ny skal til at begynde, og den kaade Bankdirektør foreslog at udsætte den ny Ordning's Ikrafttræden til den 25. April — den er nemlig, sagde han, den færøske Flagdag! Det huskede ikke engang Færingerne paa Tilhørerpladserne. ....